

Rolnummer : 11
Arrest nr. 6 van 25 oktober 1985

In zake : prejudiciële vraag gesteld door het Arbeidshof te Brussel, bij arrest van 10 januari 1984, in zake N.V. Ets. HAVELANGE tegen VAN GEMERT Alfons.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit :

de heren E. GUTT en J. DELVA, Voorzitters;
de heren W. CALEWAERT, J. SAROT, mevrouw I. PETRY, de heren J. WATHELET, D. ANDRE, F. DEBAEDTS, L. DE GREVE, K. BLANCKAERT, L.P. SUETENS en M. MELCHIOR, Rechters,

en de heer L. POTOMS, Griffier,

zitting houdende onder voorzitterschap van de heer J. DELVA,

heeft het volgende arrest gewezen :

1. ONDERWERP

Bij arrest van 10 januari 1984, het Arbeidshof te Brussel,

- heeft vastgesteld dat artikel 10 van het decreet van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap van 19 juli 1973 (Decreet tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers, alsmede van de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen) strijdig is met artikel 59 van de op 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken, in zoverre sancties worden voorgeschreven wegens het gebruik van een andere taal dan het Nederlands door private nijverheids-, handels- of financiebedrijven waarvan de exploitatiezetel in Brussel-Hoofdstad is gevestigd, voor de in artikel 52, § 1, eerste lid, van die wetten bedoelde bescheiden welke bestemd zijn voor het Nederlandssprekend personeel dat die bedrijven in het Nederlands taalgebied tewerkstellen, en dat de vraag rijst van welk van beide, van artikel 10 van het Taaldecree van 19 juli 1973 of van artikel 59 van de op 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken, in onderhavig geval toepassing moet worden gemaakt;

- heeft de opgeworpen prejudiciële vraag naar het Arbitragehof verwezen.

Bij conclusie neergelegd ter zitting van 17 september 1985, verzoekt de Executieve van de Franse Gemeenschap het Hof "vast te stellen dat het niet in staat is uitspraak te doen daar de samenstelling van het Hof wordt betwist" en "de zaak te verwijzen naar de rol van het Hof opdat uitspraak zou worden gedaan door wie het toekomt, waarna de zaak zal worden verwezen naar een anders samengestelde kamer, nadat het Hof met toepassing van artikel 61 uitspraak gedaan heeft over het beroep ingeschreven onder nummer 24 van dezelfde rol" (vertaling).

2. RECHTSPLEGING

De zetel, bestaande uit zeven rechters, werd door de Voorzitter in functie samengesteld overeenkomstig de artikelen 46 § 1, 49 en 50 van de wet van 28 juni 1983 bij beschikking van 13 december 1984.

De griffier van het Arbitragehof heeft in het Belgisch Staatsblad van 6 april 1985 een bericht in het Nederlands, in het Frans en in het Duits laten bekendmaken betreffende bedoelde prejudiciële vraag.

Van de verwijzingsbeslissing werd op 10, 11 en 12 april 1985 kennis gegeven aan de overheden bedoeld in de artikelen 60 en 113 van de organieke wet op het Arbitragehof.

Op 9 mei 1985 heeft de Executieve van de Franse Gemeenschap een memorie ingediend.

Op 10 mei 1985 heeft de Vlaamse Executieve een memorie ingediend.

Op 10 mei 1985 heeft de Executieve van het Waals Gewest een memorie ingediend.

De termijn waarbinnen het Arrest dient te worden genomen werd verlengd tot 30 september 1985 bij beschikking van het Hof van 28 maart 1985 en tot 31 maart 1986 bij beschikking van het Hof van 25 september 1985.

Bij beschikking van 26 juni 1985 heeft het Hof, met toepassing van artikel 73 van de organieke wet, de zaak in staat van wijzen verklaard en de terechtzitting op 17 september vastgesteld.

De overheden bedoeld in de artikelen 60 en 113 van de organieke wet hebben kennisgeving ontvangen van deze beschikking van 26 juni 1985 en werden in kennis gesteld van de datum van de terechtzitting op 28 juni 1985 en 1 juli 1985; op dezelfde data werden hun advocaten, de partijen die geen openbare overheid zijn en hun advocaten, in kennis gesteld van de datum van de terechtzitting.

Verschenen ter terechtzitting van 17 september 1985 :

- MR. H. REMY-LIBERT, advocaat bij de balie te Brussel, voor de N.V. Ets. A. HAVELANGE, Vilvoordsesteenweg, 296, 1130 Brussel;
- Mr. P. LEGROS en Mr. S. MOUREAUX, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Executieve van de Franse Gemeenschap, Kunstlaan, 19 ad, 1040 Brussel;
- Mr. P. VAN ORSHOVEN, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Vlaamse Executieve, Jozef II-straat, 30, 1040 Brussel;
- Mr. V. THIRY, advocaat bij de balie te Luik, voor de Executieve van het Waalse Gewest, avenue du Prince de Liège, 7, 5100 Namur.

Meesters REMY-LIBERT, LEGROS, VAN ORSHOVEN en THIRY werden gehoord in hun

opmerkingen en Mr. LEGROS heeft conclusies neergelegd.

Het Hof heeft de zaak sine die verdaagd.

Bij beschikking van 30 september 1985 heeft de Voorzitter in functie de zaak voorgelegd aan het Arbitragehof in voltallige zitting om kennis te nemen van het ter terechtzitting van 17 september 1985 gerezen tussengeschied.

Het Hof heeft de behandeling van het tussengeschied vastgesteld op de terechtzitting van 22 oktober 1985.

De overheden bedoeld in de artikelen 60 en 113 van de organieke wet, de partijen en hun raadslieden werden in kennis gesteld van de datum van de terechtzitting op 3 en 4 oktober 1985.

Hebben eveneens conclusie neergelegd :

op 23 september 1985 : de Vlaamse Executieve, vertegenwoordigd door haar raadsman Mter P. VAN ORSHOVEN;

op 03 oktober 1985 : de Executieve van het Waalse Gewest, vertegenwoordigd door haar raadsman Mter V. THIRY.

Verschenen ter terechtzitting van 22 oktober 1985 :

- Meester S. MOUREAUX en Meester P. LEGROS, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Executieve van de Franse Gemeenschap;
- Meester V. THIRY, advocaat bij de balie te Luik, voor de Executieve van het Waalse Gewest;
- Meester P. VAN ORSHOVEN, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Vlaamse Executieve;
- Meester H. REMY-LIBERT, advocaat bij de balie te Brussel, voor de N.V. Ets. A. HAVELANGE.

Voornoemde advocaten werden gehoord in hun opmerkingen.

De rechtspleging werd gevoerd overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 52 en volgende van de organieke wet, betreffende het gebruik van de talen voor het Arbitragehof.

3. IN RECHTE

A.1. De Executieve van de Franse Gemeenschap betoogt :

- artikel 46 van de wet van 28 juni 1983 evenals de artikelen 21 § 3, 45, 48, 49, 50, 57, 68, 92, 95, 105, 111 worden geschonden omdat het Hof na 1 september 1985 zitting houdt in een samenstelling van, behoudens de Voorzitter, 4 nederlandstalige leden en 2 franstalige leden;
- een dergelijke samenstelling miskent zowel de geest als de letter van de wet en schendt artikel 6

van het Verdrag voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, door toe te laten dat de meerderheid van één van de taalgroepen wordt verlengd na verloop van de wettelijke termijn van één jaar.

2. De Vlaamse Executieve betoogt :

- de samenstelling van de zetel waarmee het Hof zitting houdt beraadslaagt en uitspraak doet, wordt op dwingende wijze bepaald door de artikelen 46, 48, 49, 50 en 51 van de organieke wet van 28 juni 1983;
- onderhavige zaak werd in juiste volgorde ingeschreven op de rol van het Hof;
- de zetel, eenmaal samengesteld overeenkomstig de wet, mag niet gewijzigd worden wanneer bij hem een zaak aanhangig is welke niet beëindigd is op 1 september van het volgende gerechtelijk jaar;
- het tussengeschied opgeworpen door de Executieve van de Franse Gemeenschap steunt op een manifeste verwarring tussen het voorzitterschap van het Hof en het voorzitterschap van de zetel, die een bepaalde zaak onderzoekt.

3. De Executieve van het Waalse Gewest betoogt :

- de basisbeginselen die de samenstelling en de werking van het Hof regelen zijn die van de taalpariteit en de afwisseling van de taalmeerderheden;
- deze wisseling voltrekt zich van rechtswege op de datum vastgesteld door artikel 111 van de organieke wet, voor alle zaken die bij het Hof werden ingeleid en die nog niet op definitieve wijze werden beslecht;
- de eenheid van de rechtspraak wordt gewaarborgd door twee mechanismen :

* de twee voorzitters zetelen in iedere zaak

* elk van hen is bevoegd om een zaak voor te leggen aan het Hof zitting houdende in voltallige zitting.

B.1. De artikelen 21, 45, 46, 48, 49, 50, 57 en 111 van de wet van 28 juni 1983 huldigen en organiseren op dwingende wijze het principe van de taalpariteit binnen het Hof, alsmede dat van de jaarlijkse wisseling van het voorzitterschap en van de samenstelling, op basis van de taal, van de zetel met zeven leden.

2. De toewijzing van de zaken aan een bepaalde zetel wordt dwingend geregeld door de bepalingen van de artikelen 48, 49 en 57 van de organieke wet van 28 juni 1983.

Naar luid van artikel 49 van de wet wijst de voorzitter in functie voor elke zaak de leden van de zetel aan met strikte inachtneming van de volgorde van inschrijving op de op 1 september van ieder jaar conform artikel 48 opgemaakte lijst van hun taalgroep.

Aldus worden, door het mechanisme van de artikelen 48 en 49, de zaken toegewezen aan een zetel met zeven leden, volgens een objectief en vooraf bepaald criterium : de volgorde van hun ontvangst.

In die samenstelling houdt het Hof zijn terechtzittingen, beraadslaagt het en doet het uitspraak overeenkomstig artikel 46, § 1.

Een wijziging van het aldus samengestelde rechtscollege kan slechts plaatsvinden in de bij de wet bepaalde gevallen : bij afwezigheid, verhindering, wraking of verschoning van een lid van het Hof. Geen andere wettelijke bepaling wijkt af van het principe van de onveranderlijkheid van de uit zeven leden bestaande zetel, zelfs niet wanneer de behandeling van een zaak wordt voortgezet na de 31ste augustus die volgt op de inschrijving ervan op de rol. De wet organiseert trouwens in artikel 92 de verlengingen van de termijn waarin het arrest moet worden gewezen. Uit de bepalingen van de artikelen 48 en 49 van de organieke wet blijkt dat de wisseling van de meerderheid in de uit zeven leden bestaande zetel, slechts geldt voor de zaken die nieuw worden aangebracht vanaf 1 september van elk jaar.

3. Artikel 46 § 2 somt de gevallen op waarin het Hof in voltallige zitting bijeenkomt. Het bepaalt bovendien dat elk van beide Voorzitters een zaak kan voorleggen aan het Arbitragehof in voltallige zitting.

Overeenkomstig deze bepaling wordt bij staking van stemmen een beslissende stem verleend aan de Voorzitter in functie op het tijdstip van de stemming. De alternantieregels die volgt uit de artikelen 45 en 111 van de organieke wet heeft volle uitwerking voor het voorzitterschap, met ingang van 1 september : het voorzitterschap, met al zijn bevoegdheden - dus ook de beslissende stem bij staking van stemmen, wanneer het Hof zitting houdt in voltallige zitting - wordt om beurten door elke voorzitter waargenomen voor een termijn van één jaar.

4. Ten slotte, in de onderstelling dat artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden toepasselijk mocht zijn op de voor het Arbitragehof aangebrachte geschillen, waarborgt de wet van 28 juni 1983 in elk geval een eerlijke en openbare behandeling van de zaak, binnen een redelijke termijn, door een onafhankelijk en onpartijdig rechter.

C. Het Hof stelt vast dat de Executieve van de Franse Gemeenschap op 10 september 1985 een beroep tot vernietiging heeft ingesteld tegen het decreet van 19 juli 1973 van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen. Dat beroep is ingeschreven onder nr. 24 van de rol van het Hof en bekendgemaakt in het Staatsblad van 17 september 1985.

Nu zekere bepalingen van voormeld decreet het onderwerp uitmaken van de prejudiciële vraag die aan het Hof is gesteld, is artikel 61, tweede lid, van de wet van 28 juni 1983 van toepassing.

Het Hof is van oordeel dat met het oog op een goede rechtsbedeling, er geen reden is om de rechtspleging in de huidige zaak voort te zetten alvorens uitspraak te hebben gedaan, conform artikel 61 van de wet, over het beroep tot vernietiging in de zaak nr. 24.

Om deze redenen,

beslist het Hof :

1. Overeenkomstig de wet is de zetel met zeven leden voor iedere zaak op definitieve wijze samengesteld in functie van de inschrijving van de zaak op de rol.

2. Overeenkomstig de wet is, wanneer het Hof in voltallige zitting bijeenkomt, de stem van de Voorzitter in functie op het ogenblik van de stemming beslissend bij staking van stemmen.
3. De zetel, zoals hij was samengesteld op de terechtzitting van 17 september 1985, was samengesteld overeenkomstig de wet.
4. De rechtspleging in de huidige zaak is geschorst tot aan de uitspraak van het arrest in de zaak nr. 24.

Aldus uitgesproken in de Nederlandse en Franse taal, overeenkomstig artikel 55 van de wet van 28 juni 1983, ter openbare terechtzitting van 25 oktober 1985.

De griffier,
L. POTOMS

De voorzitter,
J. DELVA